

МЕТОДИ ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНОГО ДОСЛІДЖЕННЯ ОСОБИСТІСНИХ ЯКОСТЕЙ УЧНІВ У КОМПЕТЕНТІСНО ОРІЄНТОВАНОМУ НАВЧАННІ

Доротюк Валентина Іванівна
кандидат психологічних наук,
старший науковий співробітник,
завідувач відділу профільного навчання
Інституту педагогіки НАПН
м. Київ Україна

Вступ./Introduction. Психолого-педагогічне діагностування учнів з метою вивчення їх навчальних можливостей та особистісних мотивів, аналіз результатів діагностики дають можливість успішної реалізації компетентісно орієнтованого навчання і побудови ефективної системи управління освітою.

Мета роботи./Aim. Психолого-педагогічна діагностика призначена для розробки рекомендацій вчителям по оптимізації навчально-виховного процесу. Вона необхідна для забезпечення контролю за динамікою розвитку особистості учня з метою попередження відхилень.

Головне завдання діагностики — вивчення внутрішнього світу учня, його індивідуально-психологічні особливості, базові потреби і ціннісні орієнтації, емоційні стани.[1]

Її функції:

- відстеження результативності роботи учнів і учителя;
- забезпечення зворотнього зв'язку;
- конструювання особистості на основі діагностики;
- прогноз майбутнього розвитку, інтелектуального росту, професійної направленості учнів.[2]

Матеріали та методи./Materials and methods. Проведення діагностичного обстеження вимагає наявності мети, об'єкту, предмету та основних методів дослідження. Важливим методом і найбільш

розповсюдженим є метод спостереження. Позитивним у цьому методі є природність і незалежність; негативним — пасивність та закритість деяких проявів психіки. Метод експерименту, на відміну від спостереження, це активне втручання дослідника в діяльність випробуваного з метою створення умов, в яких проявляється заданий психологічний факт. Перевагою експерименту є активна позиція спостерігача, контрольовані умови проведення, а недоліком — неприродність умов та затратність робочого часу експериментатора. Успішно використовується в освіті метод опитування і бесіди. Вони дозволяють безпосереднє спілкування з учнем під час інтерв'ю, можливість спостерігати його реакції, діагностувати зразу групу учнів.

В педагогічній практиці ефективним методом є аналіз продуктів діяльності: твори, щоденники, альбоми, журнали, суспільна діяльність.

Моделювання — це метод дослідження, в основі якого лежить побудова моделі явища, яке вивчається.

Тестування акцентується на вимірюванні визначеної психологічної змінної. Тест — короткострокове завдання, виконання якого може стати показником досконалості деяких психічних функцій. Отже, існує декілька можливих методів діагностики, від учителя залежить їх вибір і варіації.

Висновки./Conclusions. Компетентнісно орієнтоване навчання вимагає індивідуального підходу до кожного учня у процесі формування компетентностей.[3] Такий підхід може бути забезпеченим при використанні у навчально-виховному процесі методів психологічної діагностики, корекції для успішного розвитку особистості.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

- 1.Шевандрин Н.И. Психодиагностика, коррекция и развитие личности. — М., — 1999. — С. 512
- 2.Третьяков П.И., Митин С.Н., Бояринцева Н.Н. Адаптивное управление педагогическими системами. — М., — 2003. — С.368.
- 3.Равен Джон. Педагогическое тестирование. — М., — 2001, — С.142